

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 20.11.2007
COM(2007) 722 окончателен

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА
ДО СЪВЕТА И ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ**

**Подготовка за „здравна картина“ на реформата на Общата селскостопанска
политика**

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА И ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

Подготовка за „здравна картина“ на реформата на Общата селскостопанска политика

1. ОБЩАТА СЕЛСКОСТОПАНСКА ПОЛИТИКА ДНЕС

1.1. Коренно реформирана и по-ефикасна политика

През последните 15 години Общата селскостопанска политика (ОСП) се промени коренно, за да отговори на натиска на европейското общество и на развитието на неговата икономика. Реформите от периода 2003—2004 г. отбелязаха нов етап от този процес посредством въвеждането на преки плащания, несвързани с производството чрез Схемата за единно плащане (СЕП) в повечето сектори от първия стълб от ОСП и засилването на развитието на селските райони (РСС) като втори стълб от тази политика. Този процес продължи с реформи в сектора на захарта (2006 г.) и плодовете и зеленчуците (2007 г.) и продължава със законодателни предложения за реформа в сектора на виното.

Подкрепата за производителите днес е в по-голяма степен независима от производствените решения, което позволява на земеделските стопани от ЕС да вземат решения в отговор на състоянието на пазара, да разчитат на своя производствен потенциал и своите предпочитания при адаптирането към промените в своята икономическа среда, както и да допринасят за подобряване на конкурентоспособността в селскостопанския сектор.

В резултат, реформата на ОСП постигна очакванията, като сложи край на помощите за производството, считани за причина за проблемите с излишъците в миналото. Намалването на подкрепата за цените от ЕС ги прави близки понастоящем до световните пазари. Конкурентоспособността на селското стопанство на ЕС нараства в ключови сектори, въпреки че делът на ЕС намалява на много пазари на основни храни и ЕС вече е най-големият селскостопански износител, предимно на продукти с високо качество. Той също така е и най-големият селскостопански вносител в света, като продължава да бъде най-големият пазар за износа на развиващите се страни.

Освен това, ОСП все повече допринася за намаляване на рисковете от разрушаване на околната среда и за предоставяне на обществените блага, които очакват нашите общества. Подкрепата за производството вече зависи от спазването на стандартите свързани с околната среда, сигурността и качеството на продуктите и здравето на животните.

И накрая, политиката за засилено развитие на селските райони подкрепя защитата на околната среда и селските пейзажи и допринася за икономически ръст, нови работни места и иновации в селските райони. Въпреки че нарастващ брой селски райони в ЕС ще бъдат повлияни от външни за селското стопанство фактори, райони, които са отдалечени, обезлюдени или силно зависими от селското стопанство ще се изправят пред специфични проблеми по отношение на икономическата и социална устойчивост. В много селски райони ролята на селскостопанския сектор и хранителната промишленост, които все още представляват 4 % от БВП и 8 % от общата заетост, е от ключово значение.

1.2. Бъдещи подобрения, които ще бъдат разгледани в „здравната картина“

Горните факти показват, че ОСП днес е коренно различна от тази в миналото, въпреки често парадоксалното разминаване между резултатите от процеса на нейната реформа и някои разбирания относно нея (повечето от тези разбирания са от периода преди реформата). Независимо от това, за да продължи ОСП да бъде политика на настоящето и на бъдещето, тя трябва да оценява своите инструменти, да проверява дали функционират както би трябвало, да определя необходимите настройки за изпълнение на целите и да се адаптира към нови предизвикателства.

Необходимостта да се предприемат по-нататъшни стъпки е неизбежна, тъй като в бързо променящата се външна среда всяка фиксирана политика е осъдена да се превърне в неактуална. ОСП доказва, че селското стопанство в ЕС може успешно да предприеме тези стъпки и да се промени, но трябва да помогне на селскостопанските производители да се адаптират в рамките на предвидима политика.

Реформата от 2003 г. беше първата стъпка от процеса на адаптиране на ОСП към XXI век. Консенсусът по всички елементи на Реформата от 2003 г. не бе възможно да се постигне отведнъж. Поради това, в окончателното споразумение, както и в другите реформи след 2003 г, се предвиждат известен брой клаузи за преразглеждане.

Тези клаузи за преразглеждане, без да представляват основна реформа на съществуващите политики, позволяват по-нататъшно адаптиране в съответствие с пазара и другите развития. Различните въпроси, които се разглеждат, са групирани в настоящето съобщение под термина „здравна картина“ (ЗК). Целта е да се отговори на следните три основни въпроси:

- как схемата за единно плащане да стане по-ефективна, по-ефикасна и опростена?
- как да се поддържат в съответствие инструментите за подкрепа на пазара, поначало създадени за Общност от шест държави-членки, в един все по-глобализиран свят и в ЕС от 27 държави-членки?
- как да се посрещнат новите предизвикателства, като промяната в климата, увеличаването на биогоривата и управлението на водните ресурси, както и други вече известни като биологичното разнообразие, чрез адаптиране към новите рискове и възможности?

2. ОЦЕНЯВАНЕ НА ПРИЛАГАНЕТО НА СХЕМАТА ЗА ЕДИННО ПЛАЩАНЕ И НЕЙНОТО ОПРОСТЯВАНЕ

2.1. Опростяване на схемата за единно плащане

Докато новите държави-членки могат да прилагат Схемата за единно плащане на площ (СЕПП) до края на 2010 г. (за България и Румъния до края на 2011 г.), държавите от ЕС-15 трябваше да въведат СЕП до 2007 г.

Те можеха да прилагат историческия модел на СЕП (права на плащане, изчислени въз основа на индивидуални референтни суми), регионалния модел (права, въз основа на регионалните референтни суми) или комбинация от двата модела.

Държавите-членки имаха възможността да продължат някои специфични директни помощи, свързани с производството (частично свързана подкрепа) когато преценят, че това е необходимо, за да поддържат минимално ниво на производствена дейност и за създаване на подобрения за околната среда. Те също можеха да задържат до 10 % от националните тавани за подкрепа на селскостопански дейности, които са от значение за околната среда или за подобряване на качеството и предлагането на пазара на селскостопански продукти (член 69 от Регламент (ЕО) № 1782/2003 на Съвета).

И двата модела на несвързана помощ, историческият и регионалният, позволяват на селскостопанските производители да решат какво да произвеждат, без да определят избора им с помощи, обвързани с продукти. Въпреки това, индивидуалното ниво на подкрепа и при двата модела, макар и в различна степен, понастоящем се основава на минали нива на производство, и с течение на времето ще стане по-трудно да се оправдаят разликите в тези помощи, по-конкретно в историческия модел. Следователно изглежда уместно да се позволи на държавите-членки да адаптират избория от тях модел към по-уеднаквена ставка през периода 2009—2013 г. В този контекст трябва да се прецени факта дали на държавите-членки, които сега прилагат СЕПП, ще им бъде разрешено да продължат да го прилагат до 2013 г.

От друга страна, като се има предвид все по-нарастващия брой сектори, влизащи в СЕП, и в светлината на натрупания опит от прилагането на схемата, някои решения и правила за прилагане изглеждат ненужно строги и сложни.

ЗК е подходяща възможност да се предложат промени, които, без да нарушават основната структура на системата, да подобрят и опростят нейното прилагане.

2.2. Определяне на обхвата на приложение на кръстосаното спазване

Системата на кръстосаното спазване, която намалява плащанията към селскостопански производители, които не спазват стандартите на ЕС, свързани със селскостопанската дейност, е и ще остане основен елемент от ОСП. Но опитът показва ясна нужда от опростяване.

Този процес вече е започнал, въз основа на заключенията на Съвета, които неотдавна подкрепиха Доклада на Комисията от март 2007 г. относно кръстосаното спазване. Предложенията, целящи да подобрят предвидените в схемата проверки и санкции, вече са предмет на законодателна процедура и се предвижда да влязат в сила през 2008/2009 г. В допълнение, в ЗК ще се включат и резултатите от провеждащата се понастоящем работа относно бъдещи елементи на опростяване на схемата на кръстосаното спазване.

Въпреки това, докладът на Комисията не засегна директно въпроса за обхвата на кръстосаното спазване. За да продължи да бъде подходящ инструмент, кръстосаното спазване трябва да отразява изискванията на обществото и да търси подходящия баланс между разходите и ползите от изискванията. За да може кръстосаното спазване да допринесе по-ефикасно за насърчаване на устойчивото развитие на селското стопанство, е необходимо законоустановените изисквания за управление (ЗИУ) и доброто селскостопанско и екологично състояние (ДСЕС) да бъдат правилно определени.

В съответствие с мандата на Съвета и като се има предвид нуждата от опростяване, ЗК ще засегне обхвата на приложение на кръстосаното спазване в следните области:

- определяне на ЗИУ, като се изключат разпоредбите, които не са пряко свързани с постигането на целите на кръстосаното спазване;
- разглеждане и, при необходимост, промяна на настоящия списък със ЗИУ и ДСЕС, за да се подобри постигането на целите за кръстосано спазване.

2.3. Частично свързана подкрепа

Обхватът на скорошните реформи прави частично свързаната подкрепа все по-малко съответстваща, от гледна точка на производителите, тъй като все повече сектори са включени в СЕП. Изцяло несвързаната помощ позволява на производителите да поддържат, и дори да подобрят, своето положение, благодарение на гъвкавостта на производството, и премахва сложността и административните разходи за поддържането на две паралелни системи. Такъв определено е случаят в сектора на полските култури.

Въпреки това, частично свързаната подкрепа може да има известна полза, поне за момента, в някои региони, където нивото на производство като цяло е ниско, но важно от гледна точка на икономиката и околната среда (като например крави с бозаещи телета в райони с екстензивно производство на говеждо и телешко месо).

Въпросът с решаването в каква степен и до кога да продължи частично свързаната помощ трябва да се разглежда на чисто регионално ниво. Комисията предлага да се анализира всеки случай поотделно, за да се установят евентуалните рискове, свързани с изцяло несвързаната подкрепа, както и възможните алтернативи.

2.4. Горни и долни граници за помощи

Въпросът с разпределянето на помощите не е нов за ОСП, но напоследък излезе отново на преден план с инициативата за прозрачност, която предвижда публикуването на получателите на помощи от фондовете на ЕС. Въвеждането на СЕП направи разпределянето на помощи по-видимо от преди, като по този начин се увеличиха призивите за ограничаване на помощите, получени от малък брой едри селскостопански производители. В допълнение, въвеждането на СЕП показва наяве факта, че от големия брой земеделски производители, получаващи малки суми помощи, често пъти по-ниски от административните разходи за тяхното управление, има получатели, които в действителност не са земеделски производители.

В контекста на ЗК би било подходящо да се разгледа възможността за въвеждане на известно ограничение на плащанията, като се определи горна и долна граница:

- относно горната граница на плащанията Комисията счита, че би могло да се намери решение с установяването на система, в която нивото на помощ постепенно се намалява при увеличаване на общата сума на плащания към отделния селскостопански производител, като се поддържа помощта дори

при високи нива на общите плащания¹. Ограниченията ще вземат предвид нуждата да се гарантира запазването на икономическата устойчивост на големите стопанства и да се избегне заобикалянето на тези мерки чрез разделяне на стопанствата на по-малки.

- относно малките суми плащания може да се въведе минимално ниво на годишните плащания и/или да се увеличи минималната изисквана площ, по начин, който да не засяга истинските земеделски производители.

Спестените по този начин суми следва да останат в същата държава-членка и могат да бъдат използвани за нови предизвикателства, по-конкретно в рамките на преработения член 69 от Регламент (ЕО) № 1782/2003.

3. ВЪЗПОЛЗВАНЕ ОТ НОВИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ПОДОБРЯВАНЕ НА ОРИЕНТАЦИЯТА НА ПАЗАРА

3.1. Ролята на намесата на пазара и контрол върху предлагането

В миналото, нуждата от реформиране на интервенционните механизми на ЕС беше свързана с промени на световните пазари, и всички евентуални запаси от продукти трябваше да намерят пазар, поне частично, чрез износ. Реалността на глобализацията и на ЕС от 27 държави-членки поставят въпроса за бъдещето на останалите от „старата ОСП“ инструменти (напр. квоти, публична намеса, ценова подкрепа и възстановявания), и особено като се вземат предвид настоящите краткосрочни пазарни прогнози, изключително благоприятстващи сектора на зърнените храни и млечните продукти.

Следователно, възниква въпросът как да се създаде правилната система за намеса, т.е. система, която да функционира като мрежа за сигурност, и която да може да се използва без да се прибегва до субсидирани продажби (на външния или на вътрешния пазар). Като се има предвид, че ефективната конкуренция на селскостопанските пазари остава една от целите на ОСП, Комисията възнамерява да разгледа дали съществуващите средства за управление служат на поставените цели, или само възпрепятстват способността на селското стопанство в ЕС да отговаря на сигналите на пазара.

Освен това, Комисията възнамерява да следи отблизо настоящото положение на пазара и да анализира дали то е резултат в краткосрочен план от лошата реколта 2006/2007, или е показател за по-дългосрочни тенденции, които биха могли да установят натиск на селскостопанските пазари и състоянието на предлагането. Въз основа на този анализ Комисията ще направи заключение дали е подходящо да се предложат нови мерки.

3.2. Намеса в сектора на зърнените култури

В съответствие със скорошното решение на Съвета, в момента се провежда пълна проверка на интервенционната система в сектора на зърнени култури, като се вземат предвид разрастващите пазари на биогорива и евентуалното влияние на нарастналото търсене на зърнени култури.

¹ Пример: намаление от 10 % за плащания над 100 000 EUR, 25 % за плащания над 200 000 EUR, 45 % за плащания над 300 000 EUR.

Решението от 2007 г. за намаляване на намесата за царевицата беше необходимо, защото намесата беше използвана в противовес на първоначалната цел за мрежа на сигурност. Това може да доведе до относителна загуба на конкурентоспособността на ечемика и най-вероятно на меката пшеница и може да отключи риска от увеличаване на публичните запаси от тези зърнени култури.

Следователно, прилагането на модела на намеса за царевицата върху други фуражни зърнени култури изглежда най-доброто решение в настоящия контекст. Това би позволило на Комисията да реагира в кризисни ситуации, но също така би позволило и на земеделските производители да управляват производството си в зависимост от цените на пазара. Поддържането на намеса за една зърнена култура (пшенично зърно за хляб) може да осигури мрежа на сигурност за помощта, като в същото време ще позволи на другите зърнени култури да достигнат своето нормално ценово равнище.

3.3. Режим на площи под угар: премахване управлението на предлагането, увеличаване на ползите за околната среда

Режимът на площите под угар беше въведен с цел намаляване на производството на зърнени култури в ЕС в период на повишени запаси от последните, и за да могат зърнените култури от ЕС да се пригледят към условията на световния пазар. Този режим загуби своята актуалност в резултат на развитието на пазара и въвеждането на СЕП.

Прогнозираното състояние на търсенето и предлагането на зърнени култури, включително търсенето, свързано с изпълнение на поставената цел от ЕС в областта на биогоривата, е в полза на обработването на земите, които понастоящем не се използват за производство чрез задължителната схема за площите под угар.

Въпреки това, окончателното премахване на този режим ще изисква прилагането на мерки за запазване на нарастналите ползи от настоящия режим за околната среда. Една от възможностите би било заместването му с мерки за развитие на селските райони на местно ниво, като се има предвид, че агро-екологичните условия не са еднакви навсякъде.

За да се запазят и насърчат в бъдеще тези ползи, трябва да се засили помощта за развитието на селските райони за подкрепа на екологичната експлоатация на земите, водите и екосистемите, като например екологичното управление на площите под угар, защитата на крайбрежните ивици, залесяването и мерките, свързани с адаптирането към климатичните промени и с политиката за възобновяемата енергия, като коридори на биологичното разнообразие.

3.4. Подготовка „меко кацане“ на приключването на квотите за млечните продукти

Преди края на 2007 г. Комисията ще представи доклад, който ще описва подробно развитието на пазарите на млечни продукти, но вече е очевидно едно общо заключение от развитието на пазара след 2003 г.: причините за въвеждането на квотите на ЕС за млечни продукти вече не са валидни.

Докато преди трябваше да се справяме с увеличаващо се предлагане и непроменящо се търсене на основни продукти, понастоящем сме изправени пред нарастващо търсене на продукти с високо качество (по-специално на

сирена и пресни млечни продукти) на вътрешния и на външния пазар, високи цени и следователно намаляване на ролята на интервенцията като вариант за маслото и обезмасленото мляко на прах.

При това положение се поставя въпросът дали да се предприемат мерки и какви да са те, за да се гарантира по-плавен преход към по-пазарно ориентирана политика за млечните продукти, преди да изтече срока на режим на квоти за млечни продукти на 31 март 2015 г.

Постепенно спиране

По отношение на пазара, решението от 2003 г. да не се увеличават в бъдеще квотите ограничи възможността на сектора да достигне по-голяма пазарна ориентация и да увеличи конкурентноспособността си. По отношение на политиката, режимът на квоти задълбочи разликата между сектора на млякото и другите реформирани сектори на селското стопанство.

Ако нищо не се предприеме до края на режима на квоти през 2014/2015 г., високата цена на квотите ще попречи на по-ефективните земеделски производители да се възползват от нови възможности, докато по-ниско ефективните, разположени в по-неблагоприятни райони, и най-вече в планински райони, ще се изправят пред огромни трудности, дължащи се на значителното падане на цените след рязкото изчерпване на квотите.

Това води до заключението, че постепенното увеличаване на квотите е най-доброто решение за подготовка за „меко кацане“ в този сектор до изтичане на срока на квотите. Подходящото ниво на увеличаване на квотите ще бъде предложено въз основа на текущ анализ, чиято цел е да установи влиянието на изчерпването на квотите за държава-членка и регион, както и необходимите придружаващи мерки (като адаптиране на намесата или на допълнителната ставка), които биха направили този преход възможно най-плавен.

Мерки за планинските райони

Като цяло се очаква постепенното спиране на квотите за млечни продукти да доведе до увеличаване на производството, намаляване на цените и нарастване на конкуренцията в сектора. В същото време някои региони, по-конкретно, но не и изключително планинските райони, се очаква да срещнат трудности при запазване на минималното ниво на производство.

Някои от тези проблеми биха могли да се решат посредством мерките за развитие на селските райони, насочени към увеличаване на добавената стойност на млечните продукти. Въпреки това, като се има предвид, че политиките за развитието на селските райони нямат за цел поддържането на производството, е необходимо да се намери друго решение за планинските райони, които също да имат нужда от „меко кацане“ след изчерпване на квотите. Една от възможностите е да се установят специфични мерки за подкрепа съгласно преработения член 69 от Регламент (ЕО) № 1782/2003. Това ще изисква облекчаване на настоящото правило, че такива мерки могат да се прилагат само на ниво на сектора.

Като цяло, относно изтичане на срока на квотите за млечни продукти, ЗК би трябвало:

- да предложи необходимото увеличаване на квоти за подготовка за „меко кацане“ след изтичане на квотите през 2014/2015 г.;

- да определи необходимите промени на другите инструменти на политиката за млечните продукти, с цел улесняване на този преход;
- да предложи мерки, които ще намалят възможните отрицателни последици в специфични райони.

3.5. Други мерки за контрол на офертата

В други, предимно по-малки сектори (сухи фуражи, нишесте, лен и коноп) също съществуват мерки за контрол на предлагането и плащания, обвързани с производството. ЗК ще включва подробна оценка на ефикасността и полезността в дългосрочен план на такива мерки.

Ще бъде изготвен списък на мерките и подходящите срокове за прехвърляне на останалите свързани с производството плащания към СЕП. Ще бъде направена и проверка дали в някои случаи е необходимо да се поддържа известно ниво на помощи, за да не се загубят ползите от производството за регионалната икономика, които не могат да бъдат получени по друг начин.

4. ОТГОВАРЯНЕ НА НОВИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

4.1. Управление на риска

Несвързаната подкрепа за производителите, чрез прекъсване на връзката между равнището на земеделските плащания и произведеното количество, позволяват на земеделските производители да се адаптират по-добре към *очакваните* рискове, например, чрез преориентиране на тяхното производство от непечеливши към по-печеливши пазари. Несвързаната подкрепа позволява също на производителите да минимизират *неочакваните* рискове.

Въпреки това, промените на традиционните инструменти на пазара и преходът към директни помощи за производителите предизвикаха дебат относно различните начини за управление на риска, като ценовият и производствен риск (напр. климатични или санитарни рискове) се считат за основни източници на колебание, касаещо приходите.

В продължение на дебата на Съвета от 2005 г., Комисията продължи разглеждането на управлението на риска, въз основа на вътрешни и външни анализи, докато в същото време беше въведена подкрепа от Общността за управление на риска в рамките на реформата на сектора на плодовете и зеленчуците, като се разреши на дружествата-производители да решават дали да включат подобни мерки в своите програми. От друга страна, предложението на Комисията относно реформата в сектора на виното предвижда мерки за управление на риска чрез национални пакети.

Анализът на Комисията и експертното мнение обаче показват, че списъкът на рисковете и техният обхват са различни и включват толкова неясноти, че на този етап, поне докато намесата продължава да съставлява мрежа на сигурност, решение на ниво ЕС (основаващо се на универсален подход за всички) не би било подходящо.

В допълнение, държавите-членки трябва да бъдат окуражавани да използват инструментите за развитие на селските райони, защото именно вторият стълб е по-подходящ да предложи целеви решения. Не всички държави-членки, не всички сектори и най-важното, не всички региони и сектори дори в една

държава-членка се сблъскват със същите пазарни и климатични рискове. За предпочитане е да се позволи на държавите-членки, регионите или сдруженията на производители, чрез мерките от втория стълб, да оценят сами рисковете пред себе си и решенията, които избират.

Следователно Комисията счита, че за ЗК ще е подходящо:

- да се разшири използването на част от средствата, спестени от модулацията, в полза на мерките за управление на риска в рамките на политиката за развитие на селските райони при условие, че отговарят на изискванията на „зелената кутия“;
- да се анализира за всеки случай поотделно нуждата от допълнителни мерки в контекста на бъдещо адаптиране на пазарните механизми и да се проведе, на по-късен етап, по-общ преглед на управлението на риска за периода след 2013 г.

4.2. **Промяната в климата, биогоривата, управлението на водните ресурси и биологичното разнообразие**

Съществуват три нови предизвикателства от особена важност за селското стопанство в ЕС в областта на промените в климата, биогоривата и управлението на водните ресурси. От трите, промяната в климата е ключовото предизвикателство, което влияе на развитието на другите две.

С намаляване на последиците от **промените в климата** селското стопанство в ЕС допринесе повече от други сектори за контролиране на емисиите на парникови газове. Това се дължи най-вече на подобренията в методите на производство (т.е по-ефикасно използване на торове) и на намаляващия брой на едрия рогат добитък. Но секторът на селското стопанство ще трябва да допринесе още повече в бъдеще като част от глобалната стратегия на ЕС за контролиране на емисиите.

Въпреки това селското стопанство в ЕС също е силно засегнато от промените в климата. Широк кръг от въпроси се отнася до несигурността относно характера на валежите, необичайните метеорологични феномени, температурните нива, водните ресурси и почвените условия. Следователно са необходими промени за да се подобрят методите на адаптация. Излязлата наскоро Зелена книга за адаптиране към изменението на климата призовава селското стопанство в ЕС да допринесе и в бъдеще за намаляване на последиците от промените в климата.

Пътната карта на ЕС за възобновяемите енергийни източници заложи обвързващи цели за дела на **биогоривата** (10 %) и възобновяемите енергийни източници (20 %) от общата консумация на горива и енергия до 2020 г. Тези цели са тясно свързани с целите за намаляване на последиците от промените в климата и вероятно ще имат значително въздействие върху селското стопанство на ЕС. В същото време първоначалната задача на европейското селско стопанство ще продължи да бъде производството на храни и фуражи.

Както вече беше заявено в съобщението на Комисията от юни 2007 г. относно недостига на вода и засушаванията, ЗК предоставя възможност за разглеждане на начините да се интегрират занапред въпросите за управлението на водните ресурси в съответните ОСП инструменти. От особена важност за селското стопанство в ЕС е да има устойчиво **управление на водните ресурси**, в

противен случай натискът върху количеството и качеството на водата за селското стопанство ще нарасне значително.

Освен това спирането на разрушаването на **биологичното разнообразие** остава огромно предизвикателство, и промените в климата и недостига на вода още повече го засилват. Държавите-членки поеха ангажимент да спрат разрушаването на биологичното разнообразие до 2010 г., но тази цел най-вероятно няма да бъде изпълнена и селското стопанство има ключова роля за защитата на биологичното разнообразие.

ЗК предлага серия от възможности за посрещане на тези предизвикателства:

- засилването на съществуващите мерки за развитие на селските райони ще допринесе за намаляване на последиците и адаптиране към климатичните промени, за по-добро управление на водните ресурси и за предлагането на екологично чисти услуги в областта на биогоривата, както и за защитата на биологичното разнообразие;
- целите, свързани с промените в климата и по-доброто управление на водните ресурси биха могли да бъдат постигнати също и чрез кръстосаното спазване, както чрез ЗИУ, така и чрез ДСЕС;
- научно-изследователската дейност и иновациите са от ключово значение за посрещане на новите екологични и производствени предизвикателства, включително и биогоривата от второ поколение. Поради това, мерките за развитие на селските райони следва да насърчават развитието на биогорива от второ поколение;
- трябва да се прецени дали настоящата схема за помощи за енергийните култури продължава да бъде рентабилен в светлината на новите инициативи за производство на биомаса (задължителни цели в областта на енергетиката и високи цени).

4.3. Укрепване на втория стълб

Новите предизвикателства, произлизащи от поставените в настоящето съобщение въпроси засилват необходимостта от укрепване на втория стълб, по-специално в светлината на настоящите ограничения, пред които са изправени държавите-членки, поради прекратяването на очакваната помощ за развитието на селските райони след решението за финансовите перспективи от 2005 г. Това укрепване е необходимо и за да отговори на нуждата от увеличаване на усилията в областта на иновацията, за да се посрещнат новите екологични и производствени предизвикателства, включващи биогорива от второ поколение.

Като се има предвид, че бюджетът на ОСП е определен до края на 2013 г., укрепването на фондовете за развитие на селските райони може да бъде постигнато единствено чрез съфинансиране, подкрепено със задължителна модулация. Такова решение, което в определен момент ще засегне всички държави-членки, след като достигнат 100 % от нивото на помощи от ЕС, трябва да е съобразено с настоящото разпределение на модулационните фондове сред държавите-членки и да взема предвид съществуващите разпоредби. За постигането му се предвижда:

- увеличаване с 2 % годишно за бюджетните години 2010–2013 на съществуващата задължителна модулация;

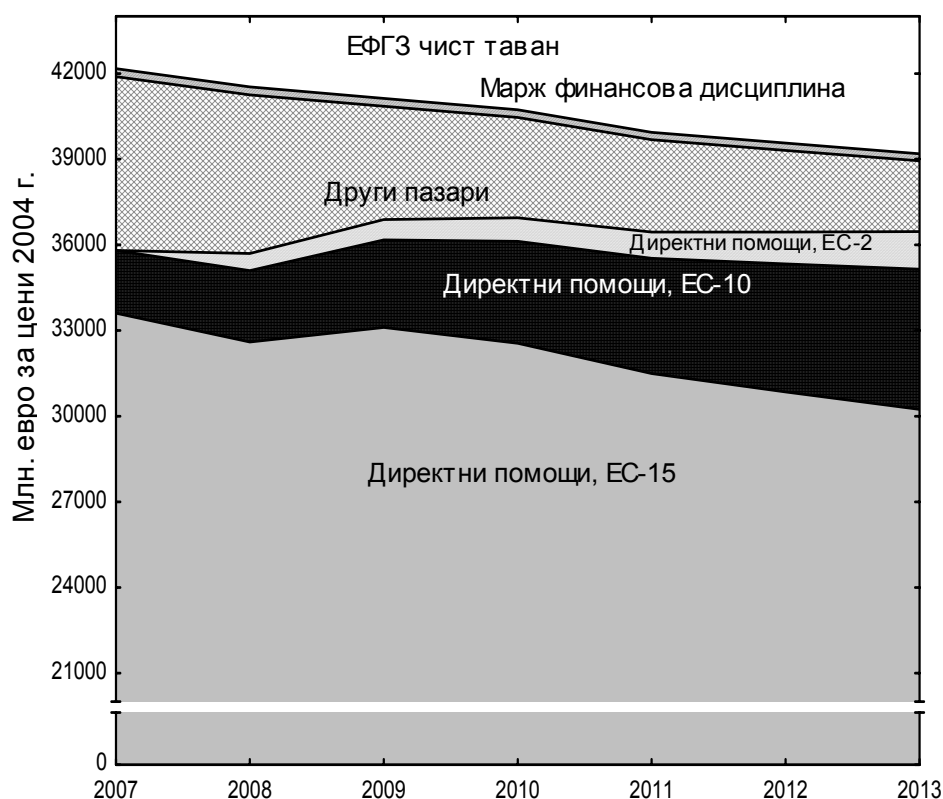
- да се анализират подходящи начини за отчитане на задължителната модулация в ЕС-10, като в същото време се спазва настоящето разпределение на средствата за развитие на селските райони между държавите-членки.

5. ФИНАНСОВА РАМКА

Настоящото съобщение изтъква основния финансов принцип, че няма да има допълнително финансиране от ЕС за първия и втория стълб на ОСП за периода 2010–2013 г.

В този контекст таванът на разходите ще намалява с постоянни цени. Това налага прилагането на финансова дисциплина за земеделските производители през този период, макар и в по-малка степен от предварително предвиденото ако настоящите пазарни цени запазят високото си равнище.

Както е показано на графиката по-долу, чистият таван на разходите от първия стълб намалява в постоянни цени от 2004 г. насам, като в същото време ЕС-12 ще се нуждае от постоянно увеличаване на сумите за директни помощи в съответствие с Договорите за присъединяване.

6. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

През 2007 и 2008 г. Комисията в своето съобщение „Да реформираме бюджета, да променим Европа“ ще разработи свой подход към прегледа на бюджета за 2008/2009 г. В това отношение „здравната картина“ представлява подготвително действие, без да засяга крайния резултат от този преглед. Тя прецизира реформите от 2003 г. и допринася за обсъждането на бъдещите приоритети в областта на селското стопанство.

В настоящото съобщение „Подготовка за „здравна картина“ на реформата на ОСП“ Комисията предлага широк набор от промени на някои елементи на ОСП. Тези промени не представляват цялостна реформа, а подготвят селското стопанство в ЕС да се адаптира по-добре към бързо променящата се среда. През пролетта на 2008 г. Комисията ще представи подходящи предложения, основаващи се на заключенията от обществения диалог със заинтересованите страни и на провеждащия се анализ на въздействието.

За насърчаване на този диалог Комисията планира да организира два семинара със заинтересованите страни², които ще поставят началото на публична консултация относно съобщението, въз основа на списък от въпроси, изготвен от Комисията.

² 6 декември 2007 г. и 11 януари 2008 г.